

וזאת הברכה, שמחת בית השואבה (284)

וזאת הברכה

מאה ברכות בכל יום

וזאת הברכה אשר בָּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹקִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ (לג, א)

משה איש האלוקים, ר"ת מאה, רמז על מאה ברכות שמחוייב כל אחד מישראל לברך בכל יום, כמו שאמרו חז"ל (מנחות מג, : ורש"י שם) : אל תקרי מה אלא מאה, ואיתא בחז"ל (טור או"ח סימן מו) : כי דוד המלך תיקנם, כי היו מתים בכל יום מאה אנשים, עמד ותיקן להם מאה ברכות. "לפני מותו", היינו אם יברכו מאה ברכות אזי לא ימותו, וזוהי ברכת משה.

להתעורר באהבתך בשם ספר "שיח אבות"

תורה צוה לנו משה מורה קהלת יעקב (לג, ד)

מורשה היא לכל ישראל מששת ימי בראשית (סנהדרין צא, :). ומאידך, הלא שנינו באבות (פ"ב, מ"ב) : רבי יוסי אומר וכו' והתקן עצמך ללמוד תורה, שאינה ירושה היא לך. צ"ב, כיצד עולה מאמר זה, בקנה אחד, עם מורשה קהילות יעקב. ופשוט, שמה שאמר : אינה ירושה היא לך, הוא ענין העמל וההשקעה, לאמר : אל תעלה על דעתך כי התורה 'תחזור' אליך ללא שום מאמץ או עמל, כמו ירושה העוברת מאליה. ומה שאמר : מורשה היא לכל ישראל מששת ימי בראשית, הכוונה היא, עם תנאי התורה. שהתורה, עם חלות שמה ויחודה, אינה קיימת אלא בישראל. אדרבה עכו"ם שלומד תורה, חייב מיתה. ספר "ברכת מרדכי"

וללוי אָמַר תְּמִיד וְאוֹרִיד לְאִישׁ חֲסִידְךָ (לג, ח)

מדוע נקרא אהרן הכהן "איש חסידך"? פירש ה"אמרי אמת" פירוש נפלא : אהרן הכהן ידע כי ה' אמר למשה רבינו לדבר אל הסלע, ומ"מ כשראה שמשה רבינו מכה את הסלע, לא אמר לו דבר, כי האמין שמשה רבינו יודע מה שהוא עושה, לכן נקרא "איש חסידך", כחסיד אמת המאמין ברבו ללא פקפוק. ספר "שיח הפרשה"

ויעל משה מערבית מואב אל הר נבו (לד, א)

כמה מעלות היו ופסען משה בפסיעה אחת (רש"י). לימוד גדול הראה בפסוק זה החפץ חיים זצ"ל : משה רבינו התאוה והשתוקק להמשיך לעבוד הלאה את השי"ת והיה מוכן אפילו להיות תלמיד של תלמידו יהושע ובלבד שישאר בחיים חיותו לעבוד את השי"ת כמבואר בחז"ל, אמנם כאשר נגזרה הגזירה, לא רק שהסכים לה, אלא עשה זאת ברצון כזה, עד שכאשר אמר לו השי"ת למסור את נפשו, לא רק שלא השתהה, אלא פסע כמה מעלות בפסיעה אחת.

ספר "לתתך עליון"

נפתלי, קל כנשר

נִפְתָּלִי שָׁבַע רָצוֹן וּמָלָא בְּרָכָת ה' (לג, כג)

הנשר אינו מתעייף אף פעם בשעת מעופו, שנאמר : "יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו" (ישעיה מ. לא). דבר נוסף, הנשר דואה ממקומו למעלה בבת אחת, 'כהליקופטר', ולא כשאר העופות שצריכים הכנה, ומתחילים מעופם באלכסון עד שעולים למעלה, כמו מטוס. כך האדם צריך הוא בעבודת ה' לעלות למעלה בזריזות, כנאמר (בראשית מט, כא) : "נפתלי אילה שלוחה", ואכן "נפתלי שבע רצון", ראשי תיבות 'נשר'. שהיה קל כנשר לעשות רצון אביו שבשמים.

ספר "ומתוך האור"

החסד שביסורים

וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגִי בָּאָרֶץ מוֹאָב (לד, ו)

פירש רש"י "ויקבר אותו", הקב"ה בכבודו. רבי ישמעאל אומר הוא קבר את עצמו. כתוב בגמרא (סוטה יד, : דרש ר' שמלאי, תורה תחילתה גמילות חסדים וסופה גמילות חסדים, תחילתה גמ"ח דכתיב : "ויעש ה' אלוקים לאדם ולאשתו כתונות עור וילבשם", סופה גמ"ח "ויקבר אותו בג'". הקשה הכתב סופר : הניחא לשיטה שהקב"ה קבר משה, סופה גמ"ח, אבל לשיטה שהוא קבר את עצמו, במה סוף התורה גמילות חסדים? אלא ביאר, כל מה שה' עושה לאדם בעוה"ז הכל לטובה, וצריך לברך על הרעה והיסורים כשם שמברך על הטובה, כי היסורים הם חובתו להקל מהעונש המגיע לו בעוה"ב. והנה מה שהעניש הקב"ה את משה בעולם הזה על חטאו ולא נכנס לארץ ישראל, זהו חסד שבזה יזכה לרב טוב הצפון לעוה"ב. וכשם שתחילת התורה "ויעש ה' אלוקים לאדם ולאשתו כתונות עור", ברור הוא שהוא טוב וגמ"ח, כן הרע שבסוף התורה שמת משה ונקבר בחוץ לארץ הוא טובה וגמילות חסדים. ספר "אוצרת התורה"

שמחת בית השואבה

שאיבת המים לצורך הזכויות

רעיון נפלא אמר רבי לוי יצחק מברדיטשוב, אמרו חז"ל (ירושלמי סוכה ה. א) : שעל ידי שמחת בית השואבה בשאיבת המים מסוגלים להגיע לשאיבת רוח הקודש. הטעם הוא מגודל החשיבות של תשובה מאהבה. דהנה בראש השנה קיימו עם ישראל סדר תשליך כנאמר : "ותשליך במצולות ים כל חטאתם", ומשליכים עוונותיהם למצולות הים, אך בימי חג הסוכות בשמחת הימים הללו עושים עם ישראל תשובה מאהבה, ואמרו רבותינו (יומא פו, :): שהשב בתשובה מאהבה עוונותיו

הקודש (כמבואר בירושלמי סוכה ה, א וכן בתוספות
סוכה נ: בד"ה חד), שהרי הסוכה נקראת על שם ראייה
ברוח הקודש **ספר "כמוצא שלל רב,**
סוכות"

הלכה: לשבת בשעת שמקיפין עם הספרי תורה
כתב הרמ"א (סימן תרסט ס"א): ועוד נהגו להקיף עם ספרי
התורה הבימה שבביהכ"נ כמו שמקיפים עם הלולב
ועפ"י הקבלה יש ענין גדול שיהיה אחד עומד על יד
הבימה כל זמן ההקפות וס"ת בידו וכל העם ושאר ספרי
התורה מרקדין סביבו. והנה, העם נוהגין להקל לשבת
לפוש בעת ההקפות אף שהספרי תורה בעמידה, וכבר
האריכו הפוסקים ללמד זכות על המנהג, אם כי
המדקדקים נזהרים לא לשבת אלא א"כ ס"ת בחיקם שאז
מותר לשבת, אמנם כשמוציאים ומחזירים הס"ת לארון
קודש חייבים לכו"ע לעמוד. **ספר "פסקי תשובות" חלק ו'**

פתגם: שתיקה היא טענה שקשה לענות עליה
ספר "שמחלה"

חקירה: לולב: גם האגידה היא מצוה, או רק הנטילה
(שו"ת הרמב"ם נא: רק הנטילה)
ספר "קבוץ יסודות וחקירות"

סיפור: ברחמים רבים: אדמו"ר מפורסם נזדמן פעם
במחיצה אחת עם רב ידוע. תוך כדי שיחה שאל רב את
האדמו"ר לשלומו של אחד מידידיו. לא רצה האדמו"ר
לגרום לו צער ולהודיעו, שידידו כבר איננו בין החיים,
נענה ואמר לו: פלוני זקוק לרחמים רבים. למחרת שמע
הרב כי ידידו נפטר מן העולם, בא אצל האדמו"ר
והתרעם לפניו: היתכן, מר אינו דובר אמת. חלילה,
השיב האדמו"ר, אמת לאמיתו אמרתי. הרי אומרים אנו
בשמונה עשרה: מחיה מתים ברחמים רבים, מכאן שאף
מת זקוק לרחמים רבים. **ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף קנו)**

שבת שלום, חג שמח

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא
קטי, אליהו בן זהרה, אברהם בן רבקה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא
בנימין בן קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן
מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף
בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלום, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה,
רישירד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן
מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת
מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ולציפורה
לידיה בת רבקה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת
אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא
וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי
יעל, שלמה בן משה, מסעודה בת בלח, משה בן מזל פורטונה, אליהו בן זהרה.

נהפכים לזכויות, אם כן כל העוונות שהושלכו למצולות
ים כעת נהפכו לזכויות, על כן שואבים אנו בחג הסוכות
את המים בששון, ומבקשים את אותם העבירות
שהושלכו, כי מעתה זכויות הם.

ספר "אוצרות התורה, סוכות"

רק לאוהבי ה' מותר לרקוד בבית המקדש
"**אם אני כאן הכל כאן**", אמר הלל שמעלת האדם שיהא
דבק באהבת ה', ובאופן זה רשאים לרקוד ולשמוח בבית
המקדש ואינו קלות ראש, מה שאין כן מי שאינו דבוק
באהבת ה', והוא רוקד בבית המקדש, אינו אלא דוחק
רגלי השכינה משם. וב"העמק דבר" הוסיף: גם ברגלים
ובבית המקדש, לא הכל רקדו לפני ה' כי אם חסידי
הדור, משום שאסור לשמוח בפעולת הריקיד שם, כי אם
מי שיש לו רוח גבוה של אהבת ה'.

ספר "כמוצא שלל רב, סוכות"

תשובה על היותם מרוצים ממצבם
חז"ל מספרים, כי בעת שמחת בית השואבה יש מהם
אומרים: אשרי ילדותנו שלא ביישה את זקנותנו, אלה
חסידים ואנשי מעשה, ויש מהן אומרים: אומרים אשרי
זקנותנו שכיפרה את ילדותנו, אלו בעלי תשובה. אלו
ואלו אומרים: אשרי מי שלא חטא, ומי שחטא ישוב
וימחול לו. (סוכה נג.) תמה בעל ה"צמח צדיק": האם כך
ראוי לחסידים ואנשי מעשה לומר? וכי מצינו שאנשים
בדרגה כזו מרוצים מעצמם וממצבם, עד כדי כך שהם
יאמרו על עצמם: אשרי ילדותנו? והלא ידוע הדבר
שרבי **סעדיה גאון** היה עושה תשובה בכל יום ויום, על
כך שהיום כאשר גדלו השגותיו בעבודת ה', הוא מכיר
בכך שאתמול לא עבד את ה' כראוי. כיצד יתכן אפוא
שכך אמרו החסידים ואנשי המעשה על עצמם? הוא
מקשה והוא מיישב: היא הנותנת! כאשר שמעו
החסידים את בעלי תשובה חוזרים בתשובה על עברם,
התעוררו גם הם לחזור בתשובה ואמרו: גם אנחנו
שבים. על מה? על כך שאנו מרגישים את עצמנו מרוצים
ממצבנו, וחושבים שאשרי ילדותנו. אלו היינו בדרגה
האמיתית, היינו מרגישים, שבילדותנו לא עבדנו את ה'
כראוי, ולא רק בילדותנו אלא אפילו אתמול, כמו שרבי
סעדיה גאון הרגיש, ועל שאיננו מרגישים כך, הננו
חוזרים בתשובה. **ספר "ומתוך האור, סוכות"**

הסוכה, שמחת בית השואבה, ורוח הקודש
בספר "**כד הקמח**", כתב רבינו בחיי: שסוכה היא מלשון
ראיה ברוח הקודש, כמו שאמר חז"ל (מגילה יד.) על
הפסוק (בראשית יט. כט): "**ואבי יסכה**", למה נקרא שמה
יסכה? שסכתה ברוח הקודש. וכן אמרו (מדרש רבה,
תחילת ויקרא) על הפסוק (דברי הימים א. ד.) "**אבי סוכו**",
שהיה אביהן של נביאים, שסוכים ברוח הקודש. לפי זה,
כתב **הגאון רבי שמאי גינזבורג**: אולי אפשר לומר,
שלכן בחג הסוכות, בשמחת בית השואבה, שאבו רוח

